



Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Conceptos Xerais de Cirurxía	Código	750G02127	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	0
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Gil Manso, Pedro	Correo electrónico	pedro.gil.manso@udc.es	
Profesorado	Gil Manso, Pedro Romero Soto, Manuel Santalla Borreiros, Fátima	Correo electrónico	pedro.gil.manso@udc.es manuel.romero.soto@udc.es f.santalla@udc.es	
Web	moodle.udc.es			
Descrición xeral	Infección relacionadas coa asistencia sanitaria: concepto, características, prevención e control en podoloxía. Instrumental quirúrgico. Métodos de limpeza, desinfección e esterilización del instrumental de cirurxía e quiropodología. Prevención de la infección nos actos cirúrxicos. Principios básicos de la historia clínica, protocolo preoperatorio y consentimiento informado. Xestión de residuos en ambientes clínicos e cirúrxicos.			
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Non se cambian os contidos.</li> </ul> <p>2. Metodoloxías</p> <p>Metodoloxías docentes que se manteñen</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Taller, Aprendizaxe colaborativa, Prácticas de laboratorio, Proba obxectiva.</li> </ul> <p>Metodoloxías docentes que se modifican</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- A proba de obxectiva no caso de non poder facerse de forma presencial, farase de forma telemática.</li> <li>- Os talleres e prácticas presenciais, no caso de poder realizarse nas datas previstas, recuperaranse cando as condicións sanitarias permítano ou se exporán alternativas telemáticas.</li> </ul> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Non cambian, faranse vía telemática.</li> </ul> <p>4. Modificacións na avaliación</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- No caso de que a realización do exame (proba obxectiva) tampouco sexa posible vía telemática, a súa porcentaxe levará ao Taller (10%), Aprendizaxe colaborativa (25%), Prácticas de laboratorio (25%) e a elaboración dun esquema-resumen que cada estudante fará individualmente de cada unha das sesións maxistras (40%).</li> </ul> <p>Observacións de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Os cambios produciranse se as condicións sanitarias así o obrigan.</li> </ul> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Non cambiaría ningunha referencia pois todas ou xa están accesibles telematicamente ou a información precisa fornécese coas presentacións das clases.</li> </ul>			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título



Coñecer o concepto e características da infección en centros sanitarios	A117	B26 B35 B38	
Identificar as medidas de prevención e control da infección en podoloxía	A117	B27 B38 B39	C15
Describir, identificar e utilizar os antisépticos e desinfectantes de uso xeral en podoloxía	A117	B26 B27 B35 B38	C11 C15
Describir e realizar os procesos de limpeza, desinfección e esterilización do material clínico e cirúrxico de podoloxía	A117	B26 B27 B39	C11
Describir e realizar as técnicas de lavado de mans hixiénico e cirúrxico no marco da prevención da infección	A117	B26 B27 B35 B39	
Describir e aplicar as medidas de prevención da infección de localización cirúrxica	A117	B29	
Xestionar as características ambientais (humidade, temperatura, ventilación, etc) de ambientes clínicos e cirúrxicos no marco da prevención da infección	A117	B38 B39	C15 C16
Describir e aplicar as medidas de xestión dos residuos en ambientes clínicos e cirúrxicos	A117	B35 B38 B39	C16
Coñecer as características e manexo do instrumental cirúrxico	A117		
Coñecer os métodos de toma de mostras para cultivos a súa derivación e interpretación	A118	B26 B35 B38 B39	C15
Coñecer a catalogación de risco cirúrxico	A121	B29 B35 B39	
Coñecer o protocolo preoperatorio e o consentimento informado	A123	B26 B27 B35 B38 B39	C11 C15

Contidos	
Temas	Subtemas
Infección relacionada coa asistencia sanitaria: conceptos e características, prevención e control en Podoloxía	1.- Conceptos xerais. 2.- Limpeza e desinfección do medio clínico. 3.- Antisépticos e desinfectantes de uso xeral en el ámbito clínico. 4.- Normas de utilización e conservación de antisépticos e desinfectantes.
Limpeza, desinfección e esterilización do material clínico.	1.- Introducción ao proceso de limpeza. 2.- Execución do proceso de limpeza. 3.- Conservación do material e comprobación de su funcionamento. 4.- Métodos de empacotado para esterilización. 5.- Métodos de esterilización. 6.- Sistemas de control



Instrumental quirúrxico	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.- Composición, características e fabricación do instrumental cirúrxico.</li> <li>2.- Clasificacións do instrumental cirúrxico.</li> <li>3.- Identificación e manexo do instrumental cirúrxico.</li> <li>4.-Coidados do instrumental</li> </ol>
Lavado de manos como medida de prevención de la infección hospitalaria.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.- Agentes de lavado.</li> <li>2.- Métodos de lavado de manos.</li> <li>3.- Lavado de manos rutinario.</li> <li>4.- Lavado de manos quirúrgico.</li> <li>5.- Colocación de guantes estériles</li> <li>6.- Preparación del campo estéril.</li> </ol>
Infección nosocomial relacionada con herida quirúrgica.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.- Conceptos generales. Clasificación de las intervenciones quirúrgicas.</li> <li>2.- Etiología y factores de riesgo de la infección hospitalaria relacionada con herida quirúrgica.</li> <li>3.- Focos y modos de adquisición de la infección. Criterios diagnósticos de la infección de la herida quirúrgica.</li> <li>4.- Preparación del paciente para cirugía.</li> <li>4.5.- Recomendaciones de los CDC.</li> </ol>
Protocolo preoperatorio e consentimiento informado	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.- Historia clínica.</li> <li>2.- Protocolo preoperatorio.</li> <li>3.- Consentimento informado.</li> <li>4.- Avaliación cirúrxica preoperatoria.</li> </ol>
Toma de mostras para cultivos	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.- Procedimiento de obtención de mostras.</li> <li>2.- Protocolo de pedido, manexo, conservación e transporte de mostras.</li> </ol>
Higiene del medio sanitario.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.- Limpieza y desinfección del medio sanitario.</li> <li>2.- Ambientes quirúrgicos.</li> <li>3.- Gestión de los residuos sanitarios.</li> </ol>
Precauciones universales de prevención de las enfermedades infecciosas en el ámbito sanitario	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.- Precauciones universales de prevención de la infección en el personal sanitario</li> <li>2.- Síndrome de Inmunodeficiencia Humana</li> <li>3.- Hepatitis B</li> <li>4.- Hepatitis C</li> <li>5.- Tuberculosis</li> <li>6.- Enfermedad de Cretzfeldt-Jakob</li> <li>7.- Otras enfermedades contagiosas</li> <li>8.- Clasificación de riesgos laborales</li> </ol>
Catalogación do risco quirúrgico	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.- Criterios de selección de pacientes e clasificación ASA.</li> <li>2.- Criterios de cirurxía maior ambulatoria ( CMA) e curta estancia</li> </ol>
Módulo práctico I: Preparación prequirúrgica.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.- Vestimenta quirúrgica.</li> <li>2.- Lavado quirúrgico de manos.</li> <li>3.- Colocación de guantes estériles.</li> <li>4.- Circulación bloque quirúrgico</li> </ol>
Módulo práctico II: Esterilización de instrumental	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.- Limpieza, descontaminación y empaquetado</li> <li>2.- Esterilización por vapor</li> <li>3.- Controles de eficacia</li> </ol>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais



Sesión maxistral	A117 A118 A121 A123 B27 B29 B38 C16	21	21	42
Obradoiro	A118 A121 A123 C11	12	14	26
Aprendizaxe colaborativa	A118 A121 A123 B26 B35 B39 C11 C15	3	20	23
Prácticas de laboratorio	A117 A118	9	9	18
Proba obxectiva	A117 A118 A121 A123	2	38	40
Atención personalizada		1	0	1

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Os contidos teóricos básicos da materia serán impartidos mediante lección maxistral telemática, pero cun enfoque participativo por parte do estudante.
Obradoiro	Modalidade formativa orientada á aplicación de aprendizaxes na que se poden combinar diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc) a través da que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado.
Aprendizaxe colaborativa	Os estudantes en grupos de 5 desenvolverán un traballo de síntese e de corte práctico relativo a un dos contidos dos temas de materia.
Prácticas de laboratorio	Userase a metodoloxía de aprendizaxe práctica-reflexiva para a realización obrigatoria das prácticas da materia.
Proba obxectiva	Exame teórico escrito con 10 preguntas curtas. A proba será elaborada co fin de valorar o nivel de coñecementos teóricos do estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa Proba obxectiva Prácticas de laboratorio	Realizarase de forma presencial en todo momento que o estudante o precise de forma non presencial a través do correo electrónico.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A118 A121 A123 C11	Avaliarase en función da participación nos mesmos.	5
Aprendizaxe colaborativa	A118 A121 A123 B26 B35 B39 C11 C15	A realización do traballo tutelado é obrigatoria. Valorarase: adecuación ao guión solicitado, integración de coñecementos teóricos básicos na aplicación práctica, estilo e bibliografía.	10
Proba obxectiva	A117 A118 A121 A123	Examen teórico escrito con 10 preguntas curtas. Nota máxima: 6 puntos Nota mínima a alcanzar: 3 puntos.	60
Prácticas de laboratorio	A117 A118	Avaliarase o proceso de aprendizaxe práctica-reflexiva (1 punto) e a realización dun exame práctica en grupo (1.5 puntos). Nota máxima: 2.5 puntos Nota mínima a alcanzar: 1.75 puntos.	25

Observacións avaliación



**Matricula Parcial:** O sistema de avaliación dos laboratorios e da aprendizaxe colaborativa adaptarase á dispoñibilidade do estudante. Organizarase unha data na que o estudante poida asistir para a realización e avaliación do laboratorio. Para acollerse a esta modalidade será necesario que o estudante llo comunique ao profesor responsable o máis axiña posible para facilitar a organización.

**Oportunidade Adiantada:** Consistirá nunha proba de avaliación cunha parte práctica (25%) e unha parte teórica (75%). Sendo necesario superar as dúas partes para aprobar a materia. **Non presentados:** Serán non presentados aqueles estudantes que aínda participando nos laboratorios non se presenten á proba mixta.

**Matricula de Honra:** Matricúlaa de honra adxudicarase a aqueles estudantes cunha cualificación de sobresaliente en ambas as partes, tanto na práctica de laboratorio con en a proba mixta. No caso de que haxa cualificacións iguais que cumpran os requisitos nun número superior á posibilidade de MH realizarase un exame oral de 5 preguntas.

**Segunda oportunidade e outras:** Para superar a materia o estudante deberá realizar e superar as prácticas de laboratorio e a proba mixta.

## Fontes de información

<b>Bibliografía básica</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Romero Martín, Manuel; et al (2006). Prevención de la infección en centros sanitarios. Ferrol. Imprenta Gonmar</li><li>- (2018). Estudio de Prevalencia de la Infeccion Nosocomial en España (EPINE). Sociedad Española de Medicina Preventiva y Salud Pública</li><li>- (). Normas y procedimientos de los CDC y la OMS.</li><li>- Romero Martín, Manuel; et al (2019). Técnicas y procedimiento en prevención de la infección relacionados con la asistencia sanitaria. A Coruña</li></ul> Normas y procedimientos actualizados en prevención de la infección en centros sanitarios del Ministerio de Sanidad.
<b>Bibliografía complementaria</b>	

## Recomendacións

### Materias que se recomenda ter cursado previamente

Bases Biolóxicas e Físicas do Movemento Humano/750G02106

### Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Microbioloxía e parasitoloxía /750G02107

### Materias que continúan o temario

Cirurgía Podolóxica Avanzada/750G02130

Cirurgía Podolóxica 2/750G02129

Cirurgía Podolóxica 1/750G02128

## Observacións



&lt;p&gt;Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir co obxectivo da acción número 5:

?Docencia e investigación saudable e sustentable ambiental e social? do &quot;Plan de Acción Green

Campus Ferrol&quot;: &nbsp;&lt;p&gt;&lt;ul&gt; A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase a través do correo electrónico do docente, en formato dixital sen necesidade de imprimilos,

no caso de se realizar en papel (traballos da aula): non se empregarán plásticos, realizaranse impresións a dobre cara, empregarase papel reciclado e evitarase a impresión de borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural tendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria &lt;/ul&gt;&lt;p&gt;Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento.&lt;/p&gt;

(\*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías